

**Pnömatik enjektörlü vakum pompalarının nozullarının, ürün kalitesinin artırılması amacıyla, imalinde kullanılan altının doğrudan ürünün maliyetine dahil edilip edilmeyeceği hk.**

|                   |                                   |
|-------------------|-----------------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                            |
| <b>Kanun</b>      | VERGİ USUL KANUNU                 |
| <b>Özelge no</b>  | 11395140-105[VUK1-24360]-E.954380 |
| <b>Tarih</b>      | 22.12.2020                        |

**T.C.**

**HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI**

**İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı**

**Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü**

Sayı : 11395140-105[VUK1-24360]-954380

22.12.2020

Konu : Pnömatik ejektörlerin nozul kısımlarının makinenin ayrılmaz parçası olacak şekilde 22 veya 24 ayar altınla kaplanması halinde yapılan harcamaların ham maddenin maliyet bedeline eklenmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, pnömatik ejektörlü vakum pompası imal ettiğiniz, bu pompaların basınçlı havayı vakum havasına dönüştürdüğü, Türkiye'de bu konuda tek imalatçı olduğunuz, aynı zamanda bu vakum pompaları aracılığıyla toz ve kimyasalların naklini de gerçekleştirdiğiniz, asidik ve aşındırıcı kimyasalların nakli esnasında pnömatik ejektörlü vakum pompalarınızın nozullarının başka metal kullanımında asidik ve aşındırıcı tozlarda çabuk aşınmaya maruz kaldığı ve ürün kalitenizi olumsuz etkilediği, bu nedenle ürün kalitesinin artırılması amacıyla, 22 ve 24 ayar altın külçeleri işleme tabi tutup

pnömatik ejektörlerin nozul kısımlarının söz konusu makinenin ayrılmaz bir parçası şeklinde imal edilerek yurt içi ve yurt dışı satışının yapılması gerektiğinden bahisle, imalatda kullanılan altın metalinin bedelinin söz konusu ürünün maliyetine direk olarak ilave edilip edilemeyeceği hakkında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 262 nci maddesinde, "*Maliyet bedeli, iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade eder.*",

- 274 üncü maddesinde, "*Emtia, maliyet bedeliyle değerlenir...*",

- 275 inci maddesinde, "*İmal edilen emtianın (Tam ve yarı mamul mallar) maliyet bedeli aşağıda yazılı unsurları ihtiva eder:*

1. *Mamulün vücuda getirilmesinde sarf olunan iptidai ve ham maddelerin bedeli;*

2. *Mamule isabet eden işçilik;*

3. *Genel imal giderlerinden mamule düşen hisse;*

4. *Genel idare giderlerinden mamule düşen hisse; (Bu hissenin mamulün maliyetine katılması ihtiyaridir.)*

5. *Ambalajlı olarak piyasaya arz edilmesi zaruri olan mamullerde ambalaj malzemesinin bedeli.*

*Mükellefler, imal ettikleri emtianın maliyet bedellerini yukarıdaki unsurları ihtiva etmek şartıyla diledikleri usulde tayin edebilirler."*

hükümlerine yer verilmiştir.

Bu bağlamda, gerek işletme bünyesinde üretilen gerekse satın alınan emtia maliyet bedeli üzerinden değerlenmekte olup, üretimde kullanılmak/sarf edilmek üzere alınan ham ve yardımcı maddeler ile malzemeler ve üretilen yarı mamul ve mamuller de emtia kapsamında maliyet bedeli ile kayıtlara alınmaktadır.

Ayrıca, 213 sayılı Kanunun 275 inci maddesi hükmünden de anlaşılacağı üzere, bir mamulün vücuda getirilmesinde sarf olunan iptidai ve ham maddelerin bedelinin maliyet bedeline dahil edilmesi zorunlu bulunmaktadır. Mezkûr maddede belirtilen ham madde, bir ürünün elde edilmesinde kullanılan temel bileşenlerin işlenip elde edilmesinden önceki durumu, mamulün bünyesine giren ve hiçbir işlemde geçmemiş bulunan girdi (örneğin, un üretiminde kullanılan buğday gibi) olarak; iptidai (ilk) madde ise, daha önceden bazı işlemlerden geçmiş olan ancak üretilen mamul açısından bir girdi niteliğinde bulunan maddeler olduğu (örneğin, buğdaydan elde edilen un, makarna üretimi bakımından bir ilk madde olduğu) kabul edilmektedir. Dolayısıyla, gerek ham maddelerin gerekse iptidai (ilk) maddelerin, üretilen mamul

açısından temel bir bileşen, olmazsa olmaz nitelikte ve mamulün esas unsurunu oluşturan girdiler niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir.

213 sayılı Kanunun 275 inci maddesinde imal edilen emtianın bünyesine dahil edilmesi gereken bir diğer unsur ise genel imal giderleri olarak belirtilmiştir. Bu giderlerin, ham ve iptidai maddeler ile işçilik dışında kalan, üretimle ilgili, ancak mamullerle doğrudan ilişkilendirilemeyen, giderler olduğu kabul edilmekte ve bu tür giderlerin üretilen mamullerden sadece biriyle ilgili ise onun, birden fazla mamulle ilgili ise belirlenecek anahtarlar kullanılmak suretiyle imal edilen emtianın maliyet bedeline katılması gerekmektedir. Genel imal giderlerine; yardımcı malzemeler, tamir bakım giderleri, üretim departmanı ile ilgili aydınlatma, ısıtma vb giderler örnek olarak sayılabilir.

Bu itibarla, pnömatik enjektörlü vakum pompalarının nozullarının, asidik ve aşındırıcı kimyasalların etkisiyle aşınmaya maruz kalmaması için ürün kalitesinin artırılması amacıyla, imalinde kullanılmak/sarf olunmak üzere iktisap edilen altının, maliyet bedeli üzerinden emtia olarak kayıtlara alınması ve üretimde kullanılan altının maliyet bedelinin, imal edilen mamülün maliyet bedelinin belirlenmesinde doğrudan dikkate alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026